

NÁVRH NA ZVÝŠENÍ ZAMĚSTNATELNOSTI OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

PhDr. Mgr. Martina Vránová, LL.M.

Nakladatelství: Začněte žít s.r.o.

Jahodova 2240, Havlíčkův Brod, 580 01

www.zacneteazit.cz

Autorka: PhDr. Mgr. Martina Vránová, LL.M.

Redaktor: Jakub Stehlík

Editor: Václav Řehák www.vaclavrehak.cz

Návrh obálky: Emily Řehák

Grafické provedení: Marek Štrobl www.pixelreklama.cz

Jazyková korektura: Mirka Radoušová

První vydání v roce 2026

ISBN: 978-80-53042-06-2

© Všechna práva vyhrazena

Předmluva nakladatele:

Autorku doktorku Vránovou znám osobně dlouhé roky jako skvělou ženu, doslova zapálenou a plně soustředěnou na detaily ve věcech, které dělá. Potřeba knih a specifické podpory pro zvýšení zaměstnatelnosti osob zdravotně postižených, je pro tyto osoby doslova klíčová.

Jsem tedy rád a je mi potěšením, že mohu vydat tuto knihu a přispět tím svým maličkým dílem k tomu, aby se na naše spoluobčany nedívali jako na někoho, koho musíme jen litovat a kdo potřebuje maximálně tak náš soucit. Tito lidé potřebují šanci, by ukázali, že chtějí být platnými členy společnosti.

Zapojení lidí se zdravotním postižením jako plnohodnotných členů společnosti je **základním lidským právem** a je přínosem pro celou společnost.

Zaměstnaný člověk s postižením přináší hodnotu nejen sobě, ale i ekonomice a sociální soudržnosti společnosti. Konkrétně jak na to, přináší tato kniha.

Myslím si, že je na místě poděkovat **PhDr. Mgr. Martině Vránové, LL.M.** za tuto knihu.

Václav Řehák
Začněte žít s.r.o.

**NÁVRH NA ZVÝŠENÍ
ZAMĚSTNATELNOSTI OSOB SE
ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM**

PhDr. Mgr. Martina Vránová, LL.M.

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
CHTP	Chráněný trh práce
IČO	Identifikační číslo organizace
MHD	Městská hromadná doprava
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
NP	Náhradní plnění
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OZP	Osoba se zdravotním postižením
OZZ	Osoba zdravotně znevýhodněná
PO	Průzkumná otázka
PR	Pracovní rehabilitace
PZ	Podporované zaměstnávání
RČ	Rodné číslo
ÚP	Úřad práce
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZTP	Zdravotně tělesně postižený
ZTP/P	Zdravotně tělesně postižený s doprovodem

Právní předpisy

- Nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí.
- Vyhláška č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity).
- Vyhláška č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
- Zákon č. 586/1992 Sb., České národní rady o daních z příjmů.
- Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.
- Zákon č. 5/2004 Z.z., o službách zaměstnanosti.
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.
- Zákon č. 447/2008 Z.z., o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.
- Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.
- Zákon č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci.

1 OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Vymezení statusu osoby se zdravotním postižením

V tomto oboru je využíván termín „zdravotně postižená osoba“ (dále jen „OZP“). Jedná se o jedince, kteří mají nějaký druh postižení – mentální, psychické, fyzické, smyslové atd. Někdy se může stát, že se vyskytne u některých jedinců souhra více druhů postižení najednou. Takové spojení si mnohdy žádá výpomoc jiné osoby, bez níž OZP většinou nemůže fungovat a na niž je zcela odkázána, definuje zákon o sociálních službách (Zákon č. 108/2006 Sb.).

Je důležité zmínit existenci určitých oblastí, které se přímo problematikou zdravotně postižených osob zabývají. Řadíme mezi ně především zdravotní postižení. Prověřuje se, jak velká je míra zdravotního postižení u daného jedince, zda se jedná o trvalé, či dočasné snížení provozuschopné způsobilosti, jež může být zapříčiněno vadou od narození nebo onemocněním či nějakým vážným úrazem.

Dle toho, jak je uvedeno v § 67 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), je jako jedinec s handicapem charakterizován takový jedinec, který je ČSSZ kvalifikován jako invalidní, a to ve všech třech stupních postižení. Podle legislativy České republiky může

člověka uznat jako osobu zdravotně znevýhodněnou (OZZ).
Tento výměr se liší od definice OZP.

Definice stavu osoba zdravotně znevýhodněná

Kategorii jedinců zdravotně znevýhodněných (dále jen „OZZ“) je možné chápat jako podskupinu osob se zdravotním postižením. Těmto fyzickým osobám není uznán stav invalidity, ale potýkají se s dlouhodobými zdravotními obtížemi, kvůli nimž nejsou schopni plně vykonávat práci s plným nasazením.

O statusu OZZ je možné rozhodnout v případě, že je daná osoba schopna provádět soustavně své zaměstnání či samostatně výdělečnou činnost, ale ne v plné míře. V praxi to znamená, že takový člověk se kvůli zhoršenému zdravotnímu stavu hůře zapojuje do kolektivu, má potíže získat novou práci či udržet si současné pracovní místo apod. Zhoršený zdravotní stav trvá déle než rok a zásadně omezuje duševní a tělesné schopnosti daného jedince, s čímž souvisí snížená schopnost pracovního uplatnění (zejména v ustanovení § 67 zákona o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 136/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů).

1.1 Právní úprava

Jak již bylo předesláno v předcházející kapitole, OZP se v rámci české legislativy věnuje mnoho zákonů, a to různého zaměření. Ať jde již o uplatnění jedince zdravotně postiženého na pracovním trhu, o jeho zdravotní pojištění, nebo o zajištění na poli sociálním.

V této kapitole bude naše studie zaměřena na tři legislativní zdroje obsahu.

Jedná se o:

- Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek OZP a o přetvoření vztahujících se legislativ (dále jen „zákon o poskytování dávek OZP“).
- Vyhlášku č. 359/2009 Sb., určující procentuální hodnotu snížení výkonu práce i příslušnosti k posudkovému vyjádření o invaliditě a která upravuje vyhodnocování pracovního výkonu pro důvody k invaliditě (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Tato vyhláška upravuje účelnost invalidity posouzením schopnosti pracovat a zároveň napomáhá při určování měřítka procentuálního poklesu pracovních dovedností i záležitostí ohledně posudku o invaliditě.
- Zákon č. 155/1995 Sb., pojednávající o pojištění důchodovém (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

Zákon č. 329/2011 Sb., o udělování příspěvků jedincům se zdravotním handicapem a o změnách vztahujících se legislativ

Daný zákon se zabývá poskytováním dávek peněžité podpory určených OZP, a to tak, aby se snížily sociální důsledky jejich zdravotního postižení. Finanční příspěvky jsou také kromě tohoto určeny k pomoci začlenit tyto jedince do společnosti. Této osobě je pak vydán doklad průkazu osoby se zdravotním postižením (§ 1 zákona o poskytování dávek OZP).

Může se jednat o různorodé dávky, jako jsou kupříkladu finanční příspěvky na speciální pomůcky nebo podporu mobility. Tento průkaz osoby se zdravotním postižením, jak již bylo uvedeno, poskytuje dotyčnému jedinci určité zákonně dané výhody, mezi nimiž může být třeba možnost žádat o vyhrazené místo na parkování.

Osoby se zdravotním hendikepem mohou uplatnit nárok na dvě sociální dávky, které jsou garantovány naším zákonem. Jedná se o příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku (§ 2 zákon o poskytování dávek OZP). Jak říká § 3 zákona o poskytování dávek osobě zdravotně postižené, na tyto dávky si mohou uplatnit nárok pouze takoví jedinci, kteří dodrží skladbu zvláštních podmínek v něm uvedených.

Jde o tyto podmínky:

- Jedinec s trvalým pobytem na území České republiky.
- Osoba mající doplňkovou ochranu či jedinec, kterému byl udělen mezinárodní azyl.
- Cizinec, který nemá trvalý pobyt v České republice, ale jeho nárok vychází z mezinárodní smlouvy, jež je součástí českého právního řádu.
- Osoba je rodinným příslušníkem občana některé země EU, který pobývá v České republice déle než tři měsíce a který ve své zemi původu nepobírá žádnou obdobnou dávku sociálního charakteru.
- Cizinec, který má na území našeho státu povolen trvalý pobyt, byl mu legislativně uznán status rezidenta splňujícího podmínku dlouhodobého pobytu na území eurounijních členských států a užívá zde bydliště ve znění o pomoci v hmotné nouzi.

Jednotlivé krajské pobočky ÚP České republiky mají pravomoc rozhodovat ohledně udělení daných dávek či přidělování průkazu OZP. Tyto pobočky jsou také pověřeny vyřizováním přestupků souvisejících se zneužíváním dokladu pro OZP (§ 5 zákona o poskytování dávek OZP).

Příspěvek na mobilitu

Nárok na tuto sociální dávku má jedinec od jednoho roku věku vlastníci průkaz „ZTP“ nebo „ZTP/P“ a který se za

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Návrh na zvýšení zaměstnatelnosti osob se zdravotním postižením.

Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.